

Yhteenvetosivu:

Hyvinvointialueen selvitys

Tämä on hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin ja HUS-yhtymän vuosittainen selvitys sosiaali- ja terveydenhuollon ja hyvinvointialueen talouden tilasta (Laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 612/2021: 29 §:n 2 momentti). Tässä kyselyssä hyvinvointialueella tarkoitetaan myös Helsingin kaupunkia ja HUS-yhtymää. Selvitys tarvitaan syksyn 2023 hyvinvointialueneuvotteluja, Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen asiantuntija-arvioita, sekä STM:n vuosittaista selvitystä varten.

Tämä selvitys tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön (kirjaamo.stm@gov.fi) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamoihin (kirjaamo@thl.fi) viimeistään 24.5.2023 klo 16.15. Webropol-lomakkeelle täytetyt vastaukset tulee tulostaa pdf-muodossa ja toimittaa allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä. Webropol-kysely sisältää viisi kysymystä. STM pyytää hyvinvointialuetta koordinoimaan selvitykseen vastaamisen ja toimittamaan yhden koordinoitun vastauksen. Kyselyn voi halutessaan tallentaa keskeneräisenä ja jatkaa täyttämistä myöhemmin "tallenna ja jatka myöhemmin" -painikkeesta.

Mikäli johonkin alla olevaan kysymykseen löytyy täsmentävää tietoa hyvinvointialueen virallisista asiakirjoista, vastauksen perään voi kirjata ao. kohdan sekä kirjata toimitelimen päätöksen ja pykälänumeron päivämäärineen. Tämä selvitys ei korvaa THL:n 26.10.2022 antamaa päätöstä lastensuojelun sosiaalityön henkilöstömitoitukseen liittyvien tietojen antamisesta.

Täytetyn kyselyn yhteenvetosivu (pdf) tulee ladata ja lähettää em. kirjaamoihin. Tarkempi ohjeistus löytyy kyselyn lopusta. Lisätietoja tarvittaessa antaa assistentti Märta Lehtonen, marta.lehtonen@gov.fi.

Yhteys henkilön tiedot

Hyvinvointialue	Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Titteli	hva-johdaja
Nimi	Sally
Puhelinnumero	Leskinen
Sähköposti	sally.leskinen@ekhva.fi

1. Minkälaiset edellytykset hyvinvointialueellanne on saavuttaa sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnalliset tavoitteet vuoteen 2025 mennessä?

1 = jonkin verran 4 = täysimääräisesti

	1	2	3	4
Palvelut on järjestetty yhdenvertaisesti	☐	☐	☒	☐
Osaavan henkilöstön saanti on turvattu	☐	☒	☐	☐
Sosiaali- ja terveysalan veto- ja pitovoimatekijöitä on vahvistettu	☐	☐	☒	☐
Toiminta on taloudellisesti kestävä	☒	☐	☐	☐
Kustannusten kasvua on hidastettu suhteessa palvelutarpeen kasvuun	☐	☐	☒	☐

Kirjaa sanalliset selitykset numeeristen arvioiden tueksi. Sanallisia täsmennyksiä hyödynnetään, jotta THL:n valtakunnallisessa asiantuntija-arviossa ja STM:n selvityksessä voidaan verrata myös hyvinvointialueita soveltuvin osin keskenään sote-järjestämislain 29 §:n mukaisesti.

Toiminta lähtörahoituksen epärealistisen tason ja käytännössä 0-kasvu odotuksilla kestävämmällä pohjalla estäen järkevät investoinnit ja innovaatiot,

2. Miten hyvinvointialueella kyetään toteuttamaan seuraavia lainsäädäntömuutoksia (asteikolla 1-4)

1 = jonkin verran

4 = täysimääräisesti

a) Hoitotakuun vaatimukset (1326/2010; HE 74/2022)

	1	2	3	4
Perusterveydenhuollon hoitotakuun vaatimukset 1.9.2023 lähtien 14 vuorokautta	☒	☐	☐	☐
Suun terveydenhuollon hoitotakuun vaatimukset 1.9.2023 lähtien neljä kuukautta	☐	☒	☐	☐

b) Henkilöstömitoitus iäkkäiden henkilöiden ympärivuorokautisessa palveluasumisessa ja pitkäaikaisessa laitoshoidossa (980/2012; HE 4/2020 ja HE 298/ 2022)

	1	2	3	4
1.4.2023 alkaen vähimmäismitoitus on 0,65 ja 1.12.2023 alkaen vähimmäismitoitus on 0,70 työntekijää asiakasta kohti.)	☐	☒	☐	☐

c) Uuden vammaispalvelulainsäädännön toimeenpano eli HE 191/2022 ja StVM 52/2022 sekä EV 328/2022 mukaiset muutokset

	1	2	3	4
Kaikkien eri tavoin vammaisten henkilöiden erityislainsäädännön mukaiset palvelut järjestetään jatkossa saman vammaispalvelulain perusteella. Lain on tarkoitus tulla voimaan 1.10.2023.	☐	☐	☒	☐

d) HE 197/2022 myötä sosiaalihuoltolakiin ja terveydenhuoltolakiin on lisätty päihteiden ongelmakäytön ja päihdehäiriöiden lisäksi muu riippuvuusikäyttäytyminen. 1.1.2023 lähtien hyvinvointialueen on järjestettävä hoitoa ja sosiaalihuollon palveluja monimuotoisesti, palveluihin pääsyä ja niissä pysymistä edistäen. Osa velvoitteista mm. sosiaalihuollon päiväkeskuspalvelun ja työnohjausveloitteen osalta tulevat voimaan 1.7.2023 lähtien.

	1	2	3	4
Uudistuneen mielenterveys- ja päihdelainsäädännön vaatimukset: Hoidon monimuotoisuus, muun muassa liikkuvat ja kotiin vietävät palvelut.	☐	☐	☒	☐
Uudistuneen mielenterveys- ja päihdelainsäädännön vaatimukset: Yhteisösoseaalityö ja etsivä työ.	☐	☒	☐	☐

e) Lastensuojelulainsäädännön mukaiset velvoitteet (417/2007; HE 170/2021)

	1	2	3	4
1.1.2024 lähtien yhdellä lapsen asioista vastaavalla sosiaalityöntekijällä saa olla enintään 30 lasta asiakkaanaan. Siihen asti luku on 35 lasta per sosiaalityöntekijä.	☐	☐	☐	☒

f) Hyvinvointialue vastaa opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelujen järjestämisestä alueellaan sijaitsevien oppilaitosten opiskelijoille heidän kotipaikastaan riippumatta. Oppilas- ja opiskelijahuoltolaissa 1287/2013 on säädetty opiskeluhoollon psykologi- ja kuraattoripalvelun sitovista mitoituksista (HE 165/2021).

	1	2	3	4
Kuraattoripalveluja järjestettäessä yhtä kuraattoria kohden saa olla enintään 670 opiskelijaa	☐	☐	☐	☒
Psykologipalveluja järjestettäessä yhtä psykologia kohden saa olla enintään 780 opiskelijaa 1.8.2023 alkaen	☐	☒	☐	☐

Suurimmat haasteet velvoitteiden täyttämässä

Perusterveydenhuollon hoitotakuu:	perusterveydenhuollon lääkärivaje n. 50%
Suun terveydenhuollon hoitotakuu:	hammaslääkärivaje n. 25%
Mitoitus iäkkäiden palveluissa:	Henkilöstön saatavuus, arviolta puuttuu noin 100 sote-ammattilaista
Vammaispalvelulaki:	Tarvittavaa palvelutuotantoa uusien palveluiden osalta vaikea ennakoida, siirtymävaiheessa ehkä päällekkäisiä palveluita ja tulkintoja. Talouden näkökulmasta merkittävät riskit kustannusten ennakoimattomaan kasvuun, rahoitus ei todennäköisesti kohtaa lainsäädännön vaatimuksia.
Mielenterveys- ja päihdeasiat:	Lääkärille pääsy haastavaa, merkittävä psykiatri- ja päihdelääkäripula. Nuorten mt- ja päihdeongelmat kasvussa.
Lastensuojelulaki:	Tilanne toistaiseksi hyvä.
Opiskeluhoolto:	Koulupsykologitilanne heikko, jatkuen myös ennusteissa.

Hyvinvointialueen olennaisimmat toimenpiteet haasteisiin vastaamiseksi ja lakisääteisten vaatimusten täyttämiseksi (yksilöity)

Perusterveydenhuollon hoitotakuu:	Lääkärirekrytoinnin tehostaminen ja ammattiryhmien välisen työnjaon uudistaminen.
Suun terveydenhuollon hoitotakuu:	Hammaslääkärirekrytoinnin tehostaminen ja ammattiryhmien välisen työnjaon uudistaminen.
Mitoitus iäkkäiden palveluissa:	Rekrytoinnin tehostaminen ja ammattiryhmien välisen työnjaon uudistaminen. Ennakointi palvelutarpeissa. Toivomme hoitajamitoituksen uudelleen tarkastelua.
Vammaispalvelulaki:	Palveluntuottajien informointi ja lainsäädännön muutokseen liittyvä koulutus.
Mielenterveys- ja päihdeasiat:	Rekrytointien tehostaminen, toimintamallien uudistaminen, verkostojen ja kolmannen sektorin hyödyntäminen laaja-alaisesti.
Lastensuojelulaki:	Pitovoimatekijöistä huolehtiminen, toiminnan jatkuva parantaminen.
Opiskeluhoolto:	Rekrytoinnin tehostaminen, pitovoimatekijöistä huolehtiminen, toiminnan uudistaminen, kunta- ja 3. sektorin kanssa tehtävä yhteistyö.

3. Onko edellä mainittujen säädösmuutosten lisäksi muita lainsäädäntöön liittyviä asioita, joiden toimeenpanoon liittyy haasteita hyvinvointialueella?

Tietoja käytetään ensisijaisesti THL:n asiantuntija-arvioiden ja STM:n selvityksen laatimiseen.

Rahoitus ei kohtaa lainsäädännön mukaisia vastuita.

4. Mikä osuus hyvinvointialueen seuraavista palvelukokonaisuuksista järjestetään omana palvelutuotantona?

Arvioi oman palvelutuotannon volyyymi suhteuttamalla oman palvelutuotannon toteutuneet euromääräiset kustannukset vastaaviin ostokustannuksiin. Arvio 5-10% tarkkuudella riittää, mikäli täsmällisempiä arvioita ei ole. Hyödynnä vastauksissa mieluiten alkuvuoden 2023 toteumaa, mutta mikäli vastauksissa käytetään eri ajankohtaa, merkitse se alas kysymyksen lisätieto-osioon. Hyvinvointialueen tulee vastata kysymyksen alakohtiin vain siltä osin kuin sillä on järjestämisvastuu. Toisin sanoen Uudenmaan hyvinvointialueet, Helsingin kaupunki ja HUS-yhtymä eivät vastaa kaikkiin alakohtiin.

Ikäihmisten asumispalvelut

56

Vammaisten asumispalvelut

40

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut

30

Lastensuojelun toimeksiantosuhteinen perhehoito

100

Lastensuojelun ammatillinen perhehoito

0

Lastensuojelun laitoshoido

70

Perusterveydenhuollon lääkärivastaanotto (ml. etävastaanottokäynnit)

50

Suun terveydenhuollon lääkärivastaanotto

85

Somaattisen erikoissairaanhoidon polikliiniset lääkärivastaanottokäynnit

80

Virka-ajan ulkopuoliset lääkäripäivystykset toimipaikkakohtaisesti (päivystysvuorot; max 8 toimipaikkaa)

(Merkitse toimipaikka ja prosentit, kuinka suuri osuus järjestetään omana palvelutuotantona)

Perusterveydenhuollon/yleislääketieteen päivystysyksikössä tai sairaalassa

Toimipaikka, %-osuus	Keskussairaalan yhteispäivystys, 5%
Toimipaikka, %-osuus	Honkajarju kiirevastaanotto, 0%
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia

Erikoissairaanhoidon päivystys yhteispäivystysyksikössä tai muualla sairaalassa

Toimipaikka, %-osuus	Keskussairaalan yhteispäivystys, 70%
Toimipaikka, %-osuus	Erikoissairaanhoidon päivystys (laaja päivystys) keskussairaala, 85%
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia
Toimipaikka, %-osuus	Ei vastauksia

Lisätietoja yllä tehdyistä arvioista. Yksilöi miltä ajankohdalta kyseiset arviot ovat. Merkitse myös mahdolliset lääketieteen erikoisalajat tai muut palvelut, joissa oman palvelutuotannon osuus ei ole vähintään 50 %.

Poikkileikkaus kevät 2023

Silmätaudit, 100% ostettu

5. Mitä uusia investointeja tai investointia vastaavia sopimuksia on odotettavissa joulukuussa 2023 toimitettavassa investointisuunnitelmassa 2025-2028, joista ei ole ollut kirjauksia aiemmin ministeriöihin toimitetuissa investointeja koskevissa materiaaleissa? Kirjaa myös euromääräinen arvio.

Vastauksen voi jättää tyhjäksi, jos uusia tarpeita ei ole tunnistettu sen jälkeen, kun ministeriöön on toimitettu edelliset investointisuunnitelma(luonnokset).

Armilan hyvinvointiaseman uudisrakentaminen (72mE, ilmoitettu aiemmin, tarkennetut suunnitelmat)

Keskussairaalan kuuman sairaalan rakentaminen (tarkennetut suunnitelmat)

Imatran paloasema

Toiminnan- ja tuotannonohjausjärjestelmähankinta

Asiakas- ja potilastietojärjestelmän kehittäminen

Tämä selvitys tulee toimittaa sosiaali- ja terveysministeriön (kirjaamo.stm@gov.fi) sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen kirjaamoihin (kirjaamo@thl.fi) viimeistään 24.5.2023 klo 16.15. Webropol-lomakkeelle täytetyt vastaukset tulee tulostaa pdf-muodossa ja toimittaa allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä.

Lähetä-painikkeen jälkeen avautuu vastausten yhteenvetosivu, joka tulee lähettää em. kirjaamoihin allekirjoitetun päätösasiakirjan liitteenä. Yhteenvetosivulla on mahdollista myös muokata vastauksia.

Lisätietoja tarvittaessa antaa Märta Lehtonen, marta.lehtonen@gov.fi